

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Racuni pri poš. ček. zavodi: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 45.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126,
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.

Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš
po tarifu.

Nevarnost trgovinske vojne z Avstrijo

Med Avstrijo in Jugoslavijo so v zadnjem času nastale močne motnje v medsebojnem trgovinskem prometu. V trgovinski pogodbi, ki je bila sklenjena lani in ki je dala avstrijski industriji zelo velike koncesije, si je naša država očevala za svoje glavne izvozne predmete, zlasti za govedo in svinje še precej zadovoljujoč kontingent, tako da se je promet dobro razvijal. Naša država je postala, menda prvič, napram Avstriji precej visoko aktivna v trgovinski bilanci. To je tudi razumljivo, saj splošna gospodarska kriza znatno vpliva zlasti pri nas na konzum luksuznega in industrijskega blaga, ki tvori skoraj izključno predmete avstrijskega izvoza v Jugoslavijo. Na drugi strani pa sta nudila padec dinarja in nizki nivo cen agrarnih proizvodov v Jugoslaviji avstrijskemu konzumu posebne ugodnosti pri uvozu teh kmetijskih produktov.

Avstrija se ne sme ravno pritoževati zaradi pasivnosti svoje trgovinske bilance z Jugoslavijo, saj je bil položaj dolga leta ravno obraten in smo bili mi pasivni del. Poleg tega pa je avstrijska republika napram naši državi gotovo še vedno vsaj uravnotežena, kar se tiče plačilne bilance, ker je pasivnost trgovinske bilance več ko izravnana z drugimi dohodki avstrijskega kapitala iz naše države (banke, industrije itd.). Kljub temu je, kakor čujemo, Avstrija nedavno zahtevala revizijo obstoječe trgovinske pogodbe z Jugoslavijo v pravcu, da bi na eni strani dosegla večje favoriziranje avstrijskega izvoza v našo državo, na drugi strani pa istočasno reducirala obseg in vrednost našega uvoza, sestojčega v glavnem iz agrarnih proizvodov, v avstrijske konzumne centre.

Mi načelno gotovo ne moremo odklanjati želje, da se uvoz avstrijskih produktov v Jugoslavijo poveča, dokler Avstrija ostane dober odjemalec naših agrarnih proizvodov. Poslednji smo, ki bi ne želeli, da se gospodarski odnosi med obema sosednjima državama še pojačajo in poglobijo. Toda naravno je, da Jugoslavija enostranske revizije obstoječe trgovinske pogodbe ne more sprejeti in da argumenti trenutne pasivnosti trgovinske bilance v nobenem pogledu ne smejo biti osnova za bistveno izpremembo trgovinskega pogodbenega stanja med obema državama.

Da si pripravi za pogajanja boljše situacijo kakor jo nudi momentano medsebojno stanje, je Avstrija pač nekoliko pod pritiskom svojih agrarnih krogov, v glavnem pa kalkulacije, da bi nas pritiskala v vlogo stranke, ki se bori za ogrožene dosežane pozicije in je zaradi tega na celi črti pripravljena k popuščenju, docela nepričakovano 16. maja sistrirala dosežane uvozne kontingente za debele svinje, ki so znašali tedensko 2.500 komadov in še več. Avstrija je sicer to zabrano izdala tudi proti Poljski in Rumuniji, toda ti dve državi prihajata v mnogo manjšem obsegu v poštev, prepoved napram Madžarski pa je ostala, kakor se zagotavlja, le na papirju. Že prej je Avstrija prepovedala uvoz sveže zelenjave iz Jugoslavije.

Vsi ti ukrepi so naše agrarne producente nesporno močno prizadeli, bolj, ker so prišli povsem nepričakovano in predstavljajo prelom točno fiksi-ranih obvez avstrijske vlade in še vedno veljavne trgovinske pogodbe med avstrijsko republiko in kraljevino Jugoslavijo. Naravno je, da naša država takega enostranskega protipogodbenega ukrepa avstrijske vlade ni mogla sprejeti na znanje. Zato je, kakor izverno, proti prepovedi formalno protistavila in zahtevala vzpostavitev pogodbenega stanja. Protestni akciji se je pridružila tudi Rumunija. Avstrijska vlada se izgovarja, da je ta prepoved le začasna in da velja le za dobo štirih tednov. Z Dunaja sedaj poročajo, da je avstrijska vlada pod močnim vtisom najavljenih posledic sicer pristala na to da zopet dovoli uvoz svinj, vendar pa samo v obsegu ene petine onega uvoza, kakršen je bil dogovorjen ob priliki sklenitve trgovinske pogodbe. To seveda ne more in ne sme biti sprejemljivo. Ako sme pogodbenik enostransko menjati obveznosti, svečano podpisane in potrjene, potem pade osnova vsake stabilnosti in medsebojnih gospodarskih odnosov in pogodbe postanejo iluzorne.

Kakor nam poročajo iz Beograda, je naša vlada odločena odgovoriti Avstriji s primernimi protiukrepi, ki bodo zadeli glavne avstrijske izvozne predmete v Jugoslavijo. Saj je znano, da je samo vrednost papirja, ki ga uvažamo iz Avstrije, še vedno okrog 50 milijonov, da je Avstrija med glavnimi dobavitelji produktov kovinske industrije glavnim našim konzumentom in da je tudi velik del strojev, ki jih potrebujemo naše poljedelstvo in naša industrija, avstrijskega izvora. Absolutno potrebno je, da se naši sosedni eksport pokažejo, da vsak udarec izzove protitudarec, in zato po-

Novi pakt velesil bo bistveno različen od prvega Mussolinijevega predloga

Sporazum še ni perfekten, ker zahteva Francija garancije, da se mirovne pogodbe ne bodo kršile in da manjše države ne bodo ustrahovane

Pariz, 23. maja. v. Čeravno so vesti, da je pakt štirih velesil že podpisan, preuranjene, je vendar gotovo, da je sporazum v vseh glavnih točkah dosežen. Direktorij četvorice, kakor ga je predvideval Mussolinijev predlog, pa je i po svojih kompetencah i po svojem pomenu bistveno spremenjen. Za podlago je vzet sedaj francoski načrt, ki je bil obeležen v svojem odgovoru francoske vlade na Mussolinijev predlog. Revizionistična tendenca pakta štirih velesil je povsem izbrisana in celo vprašanje vrnjeno v okvir Društva narodov, kakor so to vedno zahtevale Francija, Mala antanta in Poljska. Direktorij štirih velesil si po novi formuli ne bo mogel lastiti odločevanja o katerikoli vprašanju, ki se tiče malih držav brez sodelovanja in pristanka teh malih držav. Zatrjuje se dalje, da je ustvarjena možnost aktivnega, akoravno ne direktnega sodelovanja Male antante in da je osobito v tem pogledu dala Italija zadovoljujoča pojasnila. Nemčija je prejšnje rezerve povsem umaknila, zlasti pa povodom zadnjih odločnih razgovorov priznala vprašanje »Anschlusa« kot neaktualno.

V francoskih in angleških političnih krogih se poudarja, da je od prvotnega Mussolinijevega predloga v glavnem ostala le forma, ki je dobila sedaj drugačno vsebino in izgubila vso, prvotno v njo vnešeno tendenco. Kritični glasovi, ki se javljajo v enem delu francoskega časopisa, se označujejo kot nesomnjeni. Sporazum o paktu štirih velesil ustvarja tudi za razorožitveno konferenco optimistične izgledne in zagotavlja, kar se v francoski javnosti dvojno podčrtava, po svoji določi o desetletnem traganju neke vrste politično premirje za dobo 10 let, ustvarja torej razdobje in situacijo, ki bošta nudila dovolj možnosti, da se vsa težka evropska vprašanja v večjem miru kakor dosedaj pretresajo in likvidirajo.

Italijani priznavajo, da so morali mnogo popustiti

Rim, 23. maja. AA. V poučenih krogih izjavljajo, da so podrobnosti o besedilu pakta med štirimi velesilami, ki so jih nekateri listi objavili netočne in preuranjene; več točk zahteva še podrobne razgovore. Mussolini si zdaj prizadeva, da bi nemško vlado na prijateljski, a vendar energičen način pridobil za popuščenje v nekaterih točkah. Zdi se, da je dosežen sporazum v tem, da se bo vršilo sodelovanje med štirimi velesilami v okviru Društva narodov. Na zahtevo Francije bo beseda »varnost« izrečno omenjena v paktu na podlagi čl. 10 pakta DN. Prav tako bo v paktu omenjen locarnski dogovor. Kelloggov pakt in izjava o nepospehanju po oboje sili.

Rim, 23. maja. AA. Italijanski tiskovni urad poroča: Na sinočnji seji velikega fašističnega sveta je povzel besedo predsednik vlade Mussolini in podal eksozno o mednarodnem položaju v zvezi z najnovejšimi dogodki. Mussolini je med drugim dejal, da je namen pakta med štirimi velesilami zagotoviti mir. Splošno politično ozračje sta poslanica predsednika Roosevelta in govor nemškega kancelarja Hitlerja znatno razčistili. Nato je navedel Mussolini nekatere podrobnosti o razgovorih, ki so se te dni vršili v Rimu.

Vrhovni fašistični svet je sprejel resolucijo o svetovni gospodarski konferenci: resolucija poudarja, da vrhovni fašistični svet vztraja pri svojem že poprej izrečenem stališču glede delovanja te konferen-ce in poziva italijansko delegacijo na konferenci, da se ravna po tem stališču. Na koncu apelira resolucija na italijanski narod, naj se v prvi vrsti zaneša v svojo lastno moč, pri tem pa naj bo vedno pripravljen k mednarodnemu sodelovanju.

Prihodnja seja vrhovnega fašističnega sveta je napovedana za četrtek.

zdravljamo, ako bo vlada z energičnimi ukrepi pokazali, da so čim intimnejši trgovinski odnosi med obema državama v interesu obeh narodov.

Pri tej priliki smatramo za potrebno opozoriti na razne pojave, iz katerih bi se dalo sklepati, da koketira avstrijska vlada z gotovimi gospodarskimi načrti, ki se nesporno snujejo v zvezi s srednjeevropsko politiko izvestnih držav. Ako je temu tako, potem je Avstrija gotovo na zelo slabem potu in prepričani smo, da so avstrijski gospodarski krogi ohranili dovolj treznosti in čuta za svoje življenjske interese ter da ne bodo pristopili, da se iz nekakih trenutnih političnih računov morda kvari in pokvari, skoraj moremo reči, intimno gospodarsko sodelovanje med obema sosednjima državama. V očiščeni konferenci Male antante, ki bo razpravljala tudi o važnih skupnih gospodarskih vprašanjih, bi bilo potrebno, da smo si vsi tu na jasnem.

Izključitev revizije je glavni pogoj Francije

Pariz, 23. maja. g. Na današnji seji ministrskega sveta je ministrski predsednik Daulier poročal o stanju pogajanj glede pakta velesil ter je pri tem pojasnil navodila, ki jih je dal francoskim zastopnikom v Ženevi in Rimu. Njegovo poročilo je bilo sprejeto soglasno in je vlada sklenila, da pri pogajanjih glede pakta štirih velesil niti najmanj ne popusti od svoje zahteve, da je treba v sporazumu izrečno vključiti 16. člen pakta DN, da se prepreči sleherna revizija teritorialnih določb mirovni pogodbi izven Društva narodov. To bi pomenilo, da štiri velesile v nobenem primeru ne bi mogle spremeniti sedanjih pogodb, razen v okviru Društva narodov ter da bi se vsakdo, ki bi sedanje mirovne pogodbe kršil, smatral za napadalca vseh ostalih članic Društva narodov.

»Matin« zatrjuje, da je edino z upoštevanjem 16. člena pakta Društva narodov podana garancija, da se prepreči arbitražna ali nasilna revizija mirovni pogodb. List poroča v ostalem, da se rimski razgovori vršijo na osnovi francoske spomenice, ki ima namen onemogočiti revizijo teritorialnih določb mirovni pogodb. Končno je osnova sporazuma štirih velesil že tako zelo spremenjena, da ni več mogoče govoriti o Mussolinijevem načrtu in zaradi tega tudi ni vzroka, da bi se Mala antanta kakorkoli vznemirjala.

Posvetovanja Male antante

Bukarešta, 23. maja. p. Večerni listi poročajo, da so imeli sinoči zunanji ministri držav Male antante daljše posvetovanje o paktu štirih velesil ter da so sklenili vizi-

Zadnji zalet v Ženevi

Francija je dosegla, da bo razorožitvena konferenca istočasno razpravljala o jamstvu za varnost kakor o načinu razorožitve

Ženeva, 23. maja. d. V debati, ki je sledila večeršnjim izjavam glavnega ameriškega delegata Normana Davisa v glavnem odboru razorožitvene konference, so govorili zastopniki Italije, Anglije, Mehike in Francije.

Italijanski delegat Aloisi se je v celoti pridružil ameriškim predlogom, pri čemer se je skliceval na stalno soglasje med Italijo in Ameriko in je zlasti pozdravljal zahtevo po odpravi ofenzivnega orožja.

Angleški zunanji minister John Simon je zahteval čim prejšnjo odločitev. Ker so se po izjavah nemškega državnega kancelarja in poslanika Nadolnega okoliščine za sprejetje angleškega načrta znatno izboljšale, je zahteval, naj bi se pričela takoj podrobna razprava o načrtu.

Francoski zunanji minister Paul Bouteur je pozdravil pripravljenost Zedinjenih držav, sodelovati pri razpravih glede ukrepov proti napadalcu v primeru kršitve miru. Ker je angleški zunanji minister John Simon predlagal, naj se prične o angleškem razorožitvenem načrtu podrobna razprava od odstavka do odstavka, je zahteval, naj se najprej razpravi o njegovem prvem delu, ki govori o varnosti. Posvetovanja o tej zadevi naj bi ustvarila potrebno pomirjenje, da bi se lahko potem nadaljevala debata o podrobnostih nameravane razorožitve.

Ameriški delegat Norman Davis, ki se je ponovno prijavil k besedi, je predlagal, naj bi se najprej poovečevalo evropske države med seboj o jamstvu varnosti v Evropi, da bi se lahko takoj nato pričela razprava o drugem delu angleškega načrta, o organizaciji vojsk in efektivnem stanju.

Ko je španski delegat De Madariaga označil poglavje angleškega načrta, ki govori o pomorski oborožitvi, kot povsem nezadostno v smislu malih pomorskih držav, je bilo sklenjeno, da se dopolna sestanica predsedništva razorožitvene konference, ki naj sklepa o nadaljnjem postopanju.

Ko so se davi sestali pri Hendersonu zastopniki Zedinjenih držav, Nemčije, Velike Britanije, Francije in Italije, da sklepajo, ali naj prične popolne glavni odbor razpravljati o vprašanju varnosti ali pa o materialni razorožitvi, je Paul Bouteur poudaril ponovno, da je razorožitev za Francijo odvisna od jamstva za medsebojno varnost in od mednarodne kontrole nad oborožitvenimi silami, zaradi česar bi bilo ločeno, da se predvsem prične razpravljati o varnosti. Spor, ki je nastal večkrat zaradi te zadeve med Bouteurjem in Davisonom, so končno rešili s kompromisom. Razorožitvena konferenca bo razpravljala o materialni razorožitvi in o varnosti izmenično.

Popolna je glavni odbor pričel razpravljati o materialni razorožitvi, jutri pa bo na dnevnem redu vprašanje varnosti.

Ženeva, 23. maja. g. Ob priletku današnje seje glavnega odbora razorožitvene konference, je sporočil predsednik Hender-

ti na razorožitveni konferenci protest ker Mala antanta o poteku razgovorov ni bila informirana in niti ni bila povabljena k sodelovanju. Posvetovanje ministrov Male antante se je zavleklo kasno v noč. Njihove skupne večerje se je udeležil tudi predsednik razorožitvene konference Henderson in se je razprava o tem vprašanju v njegovi prisotnosti nadaljevala. Sklenjeno je bilo, da v imenu Male antante rumunski zunanji minister Titulescu na seji razorožitvene konference v primernem trenutku pojasni stališče in protestira proti temu, da Mala antanta ni bila pravočasno informirana o rimskih pogajanjih. Danes so ministri Male antante imeli dolg razgovor s francoskim zunanjim ministrom Paul Bouteurjem.

Poljska odklanja tudi novi pakt

Varšava, 23. maja. AA. Polutadna poljska sodbda o paktu velesil je absolutno odklanjajoča, tako glede vsebine pakta kakor tudi glede oblike, ne glede na to, ali bo Poljska povabljena, naj sodeluje ali ne. Poljsko javno mnenje vidi brez izjeme tudi v novi obliki pakta poskus, da se zavzre enakovnost narodov in postavi na mesto tega nadoblast nekaterih držav. Avtorji pakta naj si ne delajo iluzij o tem, da bi vsilili svojo voljo komurkoli. Poljska je suverena država in se bo dala vezati samo po takih paktih, pri katerih bo aktivno sodelovala in ki jih bo podpisala.

Celokupno časopisje brez ozira na politično usmerjenost soglasno opozarja pri tem na prejšnje izjave Poljske in Male antante. Njih stališče se med tem ni v ničemer izpremenilo.

Zunanji minister Beck je danes sprejel zastopnike ameriških listov in jim izjavil, da Poljska pakt med štirimi velesilami odklanja. Dodal je, da so vsa taka prizadevanja za ustvaritev novega položaja v Evropi obsojena na neuspeh.

son dosežen kompromis o nadaljnjem postopku. Nato je angleški delegat Eden predložil izpreminjivni predlog angleškega načrta za razorožitveno konvencijo; ritem predlog naj se kaliber za poljske topove zviša od 105 na 115 mm. Poslanik Nadolny je v imenu nemške delegacije sporočil, da umakne svoje izpreminjivne predloge k členom 19-22, ki se tičejo omejitve kalibrov in odprave tankov. Pač pa bo predložil nov predlog k čl. 22, ki se tiče postopnega uničenja napadalnega orožja. Ta predlog je v smislu Rooseveltove poslanice, po katerem naj se oiači obrambno orožje in oslabi napadalno orožje.

Ameriški optimizem

Washington, 23. maja. d. Istočasno, ko je glavni ameriški delegat na razorožitveni konferenci Norman Davis označil večerj stališče ameriških držav v razorožitvenem vprašanju, je objavil državni tajnik Hull izjavo, v kateri je poudarjal kot glavno točko znanje politike Zedinjenih držav ohranitev svetovnega miru in dosego varnosti ter gospodarske razorožitve. Državni tajnik Hull je nadalje označil sporazum med štirimi evropskimi velesilami kot mnogo obetajoče znamenje za uspeh razorožitvene konference.

Izjave Normana Davisa v Ženevi smatrajo v tukajšnjih političnih krogih kot pobudo Zedinjenih držav k obsežnemu sodelovanju z ostalimi državami v svetovnih političnih zadevah. Obstaja mnenje, da je bilo s to izjavo doseženo od Francije in drugih držav kot pogoj za razorožitev zahtevano ameriško sodelovanje pri reševanju mednarodnih problemov.

Več senatorjev, ki so proti vstopu Zedinjenih držav v haško razodišče ali celo

v Društvo narodov, je izjavilo glede pristanka Normana Davisa na konzultativni pakt, da bo senat odločno stopil proti temu. Demokratični voditelj Lewis pa zagovarja Davisonov govor v Ženevi in pravi o njem, da je oprežno preračunan, tako da ne more zaplesti Amerike v morebitni evropski ali azijski spor. Konzultativni pakt pravi Lewis dalje, ima sicer res nalogo za-jamčiti zmagovitim državam sadove versailleske mirovne pogodbe, toda Zedinjene države bo-č znale ohraniti strogo nevtralnost.

Najprej varnost!

Pariz, 23. maja. AA. Francoski listi so razmeroma ugodno sprejeli večerjšnji govor Normana Davisa na razorožitveni konferenci v Ženevi. Nekateri listi kažejo celo precejšnje zadovoljstvo, češ da je Davis pristal na maksimum tega, kar se je moglo v sedanjih razmerah pričakovati od Zedinjenih držav, čeprav ni dal vseh jamstev za varnost, od katerih ima Francija pravico. V splošnem pa menijo, da koncesije ameriške vlade niso tolikšne, da bi se smela Francija vojaško oslabil, dokler se popolnoma ne razčisti vprašanje evropskih jamstev, zlasti sodelovanje Velike Britanije v vprašanju varnosti.

Pertinax piše v današnjem »Echo de Paris« med drugim: V Ženevi je bil večerj glavni dogodek govor, ki ga je imel ameriški delegat Norman Davis pred glavnim odborom razorožitvene konference. Norman je ponovil obljube, ki so jih svoj čas dali Herriotu v Zedinjenih državah, ki pa jih Roosevelt ne omenja v svoji poslanici z dne 16. maja. V Davisonov govoru pa je toliko slabih strani, da moramo dobre strani dobro premisliti, preden jih sprejmemo. Glede svojega sodelovanja proti kršiteljem miru so Zedinjene države zelo rezervirane. Napadalec ni definiran. Če bi se n. pr. primerilo, da prevzamejo hitlerjevci oblast v Gdansk ali v Avstriji in da bi s tem prekršili mirovne pogodbe, ali bi smele Poljska in države Male antante braniti mednarodne zakone? Odveč je poudariti, da ne morejo sprejeti ravnopravnosti, kakor si jo zamišljajo Zedinjene države. Zato večerjšnji dogodki v Ženevi ne morejo vplivati na nas, da bi oslabil svojo državno obrambo proti Nemčiji in Italiji.

Kako Nemci tolmačijo ameriške predloge

Berlin, 23. maja. AA. »Völkischer Beobachter« označuje izjavo Normana Davisa pred glavnim odborom razorožitvene konference kot velevažno in velpomembno, kar je na nedvoumen način in a čvrstim poruradnim podznamen potrdila teza, da se morajo tudi druge države razorožiti. S tem je storjen konec le predboe znanim prizadevanjem nekaterih velesil, da se izognejo tem obveznostim. Zastopnik Zedinjenih držav je pred vsem svetom priznal upravičenost naj-boli bistvenih točk nemškega stališča: 1. da je razorožitev pot, ki vodi k miru, 2. da je razorožitev obvezna za vse države in da je Nemčija, ki je to obveznost že izpolnila, danes v položaju upnika nasproti drugim državam, 3. da tiisti, ki odklanja razorožitev, krši svojo lastno pozodbo in jemlje nase odgovornost za morebitne katastrofe, in 4. da je nemška zahteva po enakopravnosti neustajljiva.

Demonstracija madžarskih legitimistov

Budimpešta, 23. maja. s. Na popoldanski seji poslanske zbornice je več govornikov govorilo o vprašanju kralja. Nastop legitimistov ima značaj širokopotezne demonstracije. Očividno na podlagi že prej določenih smernic izjavljajo legitimisti, da more Madžarska izbirati le med podunavsko federacijo ali personalno unijo z Avstrijo. Na vprašanje ministrskega predsednika, kako si predstavljajo združitve z Avstrijo, je odgovoril neki legitimistični poslanec, da Avstrija, kakor mu je znano, novemu vladarju ne bi dala naslova cesarja. Glede na zmanjšano Avstrijo ne bi več obstajala nevarnost majorizacije Madžarov. Legitimisti so poudarjali tudi bankrot ideje svobodne izvolitve kralja.

Japonci pred vrati Pekinga

Kitajci so se umaknili z zadnjih postojank pred Pekingom, ki je sedaj brez obrambe

Peking, 23. maja. d. Kitajci so na vseh frontah svoje čete v toliko umaknili, da se Japonci ne morejo več sklicevati na njihova izzivanja. Kljub temu so japonske čete prodrele dalje ter so na severovzhodni fronti zavzele mesto Sunji, oddaljeno 30 km od Pekinga, na vzhodni fronti pa mesto Tungšov, ki je oddaljeno od Pekinga 50 km. Iz tega se more sklepati, da hoče japonska vojska zasesti Peking in Tiencin. Da bi preprečili nadaljnje spopade, je vodstvo kitajske vojske odredilo, da zapuste kitajske čete v taku noči vzhodne dele Pekinga, kjer prebivajo predvsem Angliji in Japonci.

Japonci so zavzeli mesto Tungšov po močnem topniškem obstreljevanju. Z zavzetjem

tega mesta so dobili v svoje roke važno točko za zasedbo Pekinga. Ob severnih in vzhodnih vratih Pekinga so Kitajci postavili barikade, napravljene iz vrč s peškom, za katerimi so razvrščene strojne puške. Iz okolice prihaja v Peking na tisoče beguncev.

Tokio, 23. maja. g. Vest o zavzetju Pekinga in Tiencina se v tukajšnjih uradnih krogih še ne potrjuje. Nasprotno se širi mnenje, da do zavzetja obeh velikih kitajskih centrov sploh ne bo prišlo, ker bi sicer morali odposlati iz Tokija nove rezerve na Kitajsko. Japonska sploh ne misli na trajno okupacijo kitajskih dežel južno od Velikega zidu, marveč bo svojo vojsko umaknila, čim bo prenehala sleherna nevarnost za Džehol.

Naši kraji in ljudje

Trboveljski slavčki zopet v Ljubljani

Po turneji, ki jim je odprla vrata v svet, pridejo trboveljski slavčki danes zopet v Ljubljano prepevat. Kako močno želina jih je Ljubljana, kaže pač že samo dejstvo, da so bile vstopnice za nočni koncert razprodane v ponedeljek, za jutrišnji zbor v

veljske pevske mladeži in vsi, ki so z zadovoljstvom sledili njihovo pot po Češko-slovaški. O pomenu in uspehu njihove tako lepo zaključene turnee bomo v kratkem še kaj spregovorili, danes pričbuje mo le dve sliki, ki kažeta pevski zbor v

timejo pa je le še nekaj sedežev v prvih desetih vrstah. Ostali prostori so določeni za ljubljansko šolsko mladino.

Mali pevci se pripeljejo v Ljubljano nočjo z vlakom ob 18.15. Na glavnem kolodvoru jih bodo pozdravili zastopniki mestne občine, Hubadove župe in delavskih otrok ter godba »Zarja«. Vabljeni je tudi ostalo občinstvo, da pride k sprejemu in pozdravi najmlajše propagatorje naše kulture med brati in sosedmi. Slavčki bodo prenočevali v udobnih hotelskih sobah pri Mikliču. Prav tam v prizemni dvorani jim priredi po koncertu večerjo Hubadova župa. Naj pridejo tja vsi prijatelji trbo-

veljske pevske mladeži in vsi, ki so z zadovoljstvom sledili njihovo pot po Češko-slovaški. O pomenu in uspehu njihove tako lepo zaključene turnee bomo v kratkem še kaj spregovorili, danes pričbuje mo le dve sliki, ki kažeta pevski zbor v

Opozarjamo obiskovalce koncerta, da bodo pri blagajni na razpolago programne knjižice z originalnimi teksti pesmic s češkim, oziroma nemškim besedilom. Prevode sta mojstrski oskrbeli lektor prof. dr. V. Burian in gospa Lili Novy. Knjižice so okusno vezane v bakrotičan ovitek, delo Delniške tiskarne, ornamentalni osnutek pa je izvršil inž. arh. Serajnik.

Trboveljske slavčke toplo pozdravljamo!

Žrtev velike opijske afere

Po krivdi drugih kompromitiran se je učitelj Sovrščak na sodišču ustrelil

Skopje, 23. maja. Pred nekaj meseci smo že obširneje poročali o tako zvani opijski aferi, ki se je razvila v južnoslovenskih krajih kot umazana izkoriščevalska špekulacija na škodo revnih sadilcev meka. Nekatere banke so dobile kredite z naslogom, naj dajejo posojila producentom opija. Bilo je natančno določeno, pod katerimi pogoji se delijo posojila, in kodiko pridelavci morajo imeti banke v svojih zalogah v kritje upravljenih kreditov. Kredite je delila Hipotekarna banka, ki je izvodila tudi revizije ter ugotovila, da so se pri Privredni banki v Skopju posojila delila ljudem, ki nimajo nobene zveze s produkcijo opija in da prvi producenti sploh niso prišli do nujno potrebnih denarnih pomoči. Za izdano velika posojila tudi ni bilo nobenega kritja in so umazane špekulacije napravile milijonsko škodo.

Afera pa se širi tudi na druge denarne zavode, ki so bili v zvezi s Privredno banko. Ko je prišla sedaj na vrsto Veleška banka d. d., so se odkrile zanimive okolnosti, v katerih so se po južnih krajih enovalci denarni zavodi, ki so igrali glavno vlogo v gospodarskem življenju. Veleška banka je od kreditov ravno tako kakor Privredna banka potrošila najmanj poldrugi milijon dinarjev. Ko so izvedli revizijo, se je izkazalo, da sploh ni bilo nobenega kritja. Sprva so bile neke zaloge opija, a te so si banke vzajemno izposojevale, kadar je katere stutila revizija. Kadar so pričakovali revizijo v Privredni banki, so tja romale vse zaloge opija in dolgo časa je bilo vse v redu, kajti o nameranih revizijah je banka vedno pravočasno obveščala neke Lajtnanoviči, ki je bil član revizijskih komisij, imel pa je poslovne zveze z brezvestnimi izkoriščevalci kreditov. Ko so Lajtnanoviči naposled zaprli, je bilo takih dobro pripravljenih in gladko izvedenih revizij svedoča konca.

Veleška banka, d. d. je pred leti ustanovil bivši poštar Gjorgjevič, ki sam sicer ni imel nobenega kapitala, a je znal pridobiti nekaj vlagateljev in, kar je bilo še bolj važno, dobro se je razumel na »dobre zveze«; tako je banka prav živahno poslovala. Pred nekaj meseci je Gjorgjevič umrl in se upravnim odborom neke ni končnovalno konstituiral. Ko so bile ugotovljene malverzacije s krediti, so v ponedeljek dopoldne zaprli vse šlane upravnega odbora ter jih odvedli v sodnijske

zapore. Ves aretirani upravni odbor je preko pokdnega se sedel na dvoršču sodišča in ni nihče stulil, da se bo v kratkem odigrala krvava tragedija.

Med upravnimi odborniki je bil tudi upokojeni učitelj in nekdanji dolgoletni predsednik veleške občine, Tomo Sovrščak, ki so ga pritegnili v upravni odbor nesrečne banke najbrž zaradi njegovega velikega ugleda. Sovrščak je bil že nekdanj pod turško oblastjo najpoštovanejši nacionalni delavec, ki si je pridobil za ves okraj velike zaslugе. Kot učitelj je služboval dolga leta v raznih krajih Južne Srbije, več let pa je vodil tudi občinsko upravo v Velešu. Takoj, ko je bila uvedena preiskava proti veleški banki, je bilo vsem jasno, da je ta stari poštenjak brez lastne knivde vmešan v afero. Sprva je bil zelo potr, na dan zasedanja pa je bil na videz pogumnejši od vseh drugih upravnih svetnikov. Ker je v prvih popoldanskih urah začelo deževati in so se vsi začeli razhajati v prostore svojega nezaželenega bivališča, je Sovrščak zadržal, stopil k dvoriščnemu zidu ter si pogljal iz revolverja, ki ga je imel skritega v obleki, kroga naravnost v srce. Zaradi falotarije drugih je padel značajan poštenjak.

Grozovito maščevanje

Rajhenburg, 23. maja.

V soboto popoldne se je kmet Jožef Gošek nad Dovskim pri Senovem strašno maščeval nad svojim starijem nasprotnikom in sosedom Alojzom Sevsčkom. Soseda sta bila že dolgo časa sprta. Ko je letos o Veliki noči pri Gošku nekdo ukradel večjo količino svinjskega mesa, je Gošek tatvine obdolžil sosedu Sevsčku. Pred sodiščem v Sevnici je bila zaradi tega razprava, na kateri pa je Sevsček popolnoma dokazal svojo nedolžnost. Gošek, ki se je bavil z mizarstvom brez obrtnega dovoljenja, pa je bil nedavno ovađen zaradi šummarstva in ko so prišli v soboto k njemu zaradi tega orožniki, je bil moč trdno prepričan, da ga je ovačil sosed Sevsček. Oborožil se je s samokresom, ki si ga je izposodil, ter ves togoten pridrjal v Sevsčkovo hišo, kjer pa gospodarja ni bilo doma. Ko se je Sevsček vrnil iz gozda, mu je prihitela nesproti njegova 7 letna hčerka ter klicala vsa prestrašena: »Ograjski bo namo ubil!«

Ko je Sevsček prihitel v hišo in videl, kako je razjarjen Gošek, po domače Ograjski, z revolverjem grozil njegovi ženi, je planil na napadalec, ga sunil v vežo in zaplenil vrata za njim. Gošek pa je vrata vlomil in že je po bil strel, ki je zadel Sevsčkovo ženo v prsi. Z drugim strelom pa je napadalec zadel gospodarja v desno oko. Ko je šel enkrat naperil orožje nanj, se je Sevsček instinktivno vrnil na tla, naka je Gošek s tretjim strelom zadel še enkrat nesrečno ženo, ki je izdihnila v nekaj minutah. Ranjenega Sevsčka so takoj odpredali v bolnišnico v Krško, umorjeno ženo pa so položili doma na mrtvaški oder med obupnim pletkanjem osmeru otrok. Morilec se je sam prijavil sodišču v Sevnici.

Smrt Filipa Musiča-beja v Aleksandriji

Dne 24. aprila je umrl v Aleksandriji g. Filip Musič-bej, advokat in bivši jugoslovski honorarni generalni konzul v Aleksandriji. Pokojnik se je rodil l. 1876. V Postojni in je s svojo materjo še kot otrok prišel v Egipt. V Aleksandriji je pri očetih jezuitih končal gimnazijo, praviško fakulteto pa v Bayreuthu in Montpellieru na Francoskem, nakar je nekaj časa praktical v Trstu, pozneje pa se je kot advokat nastanil v Aleksandriji. Njegova pisarna je v najkrajšem času zaslovela. Egiptski pravniški krogi so visoko cenili g. Musiča kot izvrstnega pravnika. Postal je tudi član meddržavnega razsodišča. Dosegel je plemstvo, naslov beja. Z advokatsko prakso pa si je pridobil pokojni g. Musič tudi veliko premoženje, ki so ga ocenili ob njegovi smrti na okroglih 15 milijonov dinarjev.

Po prevratu je g. Musič kot rojen Postojčan, zvest svoji materi, optiral za Jugoslavijo in pozneje izvrševal do svoje bolezni funkcijo jugoslovenskega honorarnega generalnega konzula v Aleksandriji. Kako je ljubil svojo domovino, kaže tudi to, da je vsako leto pripotoval domov in tu bival nekaj tednov. Poapnenje žil, ta zavrata bolezen mnogih delavnih mož, ga je položila v prezgodnji grob. Enostavnega pogreba, kakor si ga je rajni želel v oporoki, se je udeležil v imenu jugoslovenskega poslanstva v Egiptu odpravnik p. slova g. Ant. Novčanin in mu med samimi tujci zaklical za slovo nekaj slovenskih besed... Za počastitev spomina pokojnega Musiča-beja, ki je kljub egiptovskemu plemstvu ostal zvest veri in domovini, je na priporočilo g. dr. Novačana podarila vdova pokojnika gospa Perla Berta za ljubljanske brezposelne 100 egiptskih funtov, za uboge slušatelje ljubljanske pravniške fakultete 100 egiptskih funtov ter za celjsko Dijaško kuhinjo in za revne šolske otroke v Ljubljani pri Celju skupaj znesek 50 egiptskih funtov, torej okroglo 65.000 do 70.000 dinarjev, kar je v današnjih razmerah lepa pomoč v človekoljubnem namen. — Bodi lahka zemlja solčnega Egipta pokojnemu g. Musiču-beju, vrlemu rojaku iz Postojne. Slava njegovemu spominu!

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalah, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »Franz Josefov« vrenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni je »Franz Josefov« grenčica izvanredno dobrodelno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh drogerijah, lekarnah in specerijskih trgovinah.

Cestni železničarji v borbi zoper redukcijo prejemkov

Ljubljana, 23. maja.

Direkcija Splošne maloželezniške družbe je izdala razglas, s katerim odreja, da se znižajo prejemki cestnih železničarjev s 1. junijem 1933 v naslednji izmeri: od 1200 dinarjev do 1500 Din za 5 odstotkov, od 1500 do 2000 Din za 10 odstotkov, preko 2000 Din pa za 15 odstotkov. Rodbinske doklade se zmanjšajo od 150 na 100 Din mesečno za člana družine. Pogodbenim nametščencem se uvede 1 dan brezplačnega dopusta mesečno. Ukine se dajatev 1% inkasa, katerega so dobivali namesto napitnine. Istočasno pa je družba podražila cene za prestopne vozne listke. Redukcijo utemeljuje družba s tem, da so se dohodki družbe znižali nasproti lanskemu letu za 11 odstotkov.

Redukcija je zelo razburila vse uslužbenstvo, ki se je zbralo včerajšnji ponedeljek v Delavski zbornici in ugotovilo, da je ta redukcija nezakonita, ker sme zmanjševati prejemke samo družbin občni zbor. Sklenilo je apelirati na upravni svet družbe, da to redukcijo anulira. Še nedavno se je v občinskem svetu ugotavljalo, da je cestna železnica aktivna in rentabilna ter se uslužbenici upravičeno čudijo, kako je mogla v tako kratkem času nastati taka velika sprememba. Padca dohodkov je vsekakor kriva tarfina politika družbe, ki misli z zvišanjem cen doseči finančni efekt. Mogoče se bo ta račun obnesel junija, ko bo v Ljubljani velesojem in vesokolski izlet ter zaradi tega večji naval tujcev, gotovo bo pa imel ta račun težke posledice, čim bo promet zopet normalen ter je pričakovati, da bodo dohodki še bolj padli.

Na zborovanju se je nadalje ugotovilo, da so že danes prejemki cestnih železničarjev daleko nižji od prejemkov mestnih uslužbencev ter se je sklenilo apelirati na občinski svet, da se z enako odločitvijo zavzame za cestne železničarje, kakor se je zavzel za magistratne uslužbence. Dohodki voznika znašajo sedaj 13.200 Din letno, po 33 službenih letih znašajo 25.000 dinarjev. Če pa se bo redukcija izvedla, bodo znašali le 21.300 Din. Če primerjamo plače mestnih uslužbencev, vidimo, da znu-

Danes ob 4., 1/8. in 9. 1/4 zvečer!

TONY VAN EYCK, HANS BRAUSEWETER

v krasnem filmu globokih čustev in ganljive materinske ljubezni

OTROK LJUBEZNI

Ljubavni roman, vzlet iz dnevnika, ter prikazanje z vsi resničnostjo! Film, ki bo zapustil pri stehernem gledalcu neizbrisane vtise!

Premiera! Prvič v Ljubljani!

Globoko znižane letne cene!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Pazite!

Nevarnost!

Ker je na opolzkih tleh tudi najmanjša drsenje opasno.

V svojo sigurnost vozite samo na

Superbalon gumah

Englebert

Ki jim nikdar ne polzi.

PODRUŽNICA LJUBLJANA

Tel. 30-01.

Tavčarjeva ul. 1.

šajo prejemki poduradnikov in slug v prvi kategoriji od 19.800 do 38.280 Din, v drugi kategoriji od 14.400 do 30.000 Din in v tretji kategoriji od 13.200 do 23.700 Din letno in da znašajo prejemki najnižjega uslužbenca več kakor prejemki doslužnega voznika ali sprevoznika. Isto velja seveda tudi za delavniško osebo.

Cestni uslužbeni so na slabšem tudi pri podelitvi dopusta in še posebno bodo oškodovani, ako bi se res izvedla redukcija rodinskih doklad na 100 Din mesečno, saj celo državni uradi izplačujejo vsem uslužbencem in upokojemcem rodinske doklade po 140 Din mesečno. Posebno značilno za cestno železnico je, da izvaja redukcijo tik pred začetkom prave sezone, ko bo promet narasel. Ni pravilno, da ne morebiti primanjkljaj zimskih in pomladnih mesecev plača osebo. Ako bi se redukcija izvedla, bi moralo osebo utrpeti letno nad 400.000 Din na svojih prejemkih ter bodo zlasti veččlanske družine izredno hudo prizadete. — Cestni železničarji so na zborovanju sklenili prositi Delavsko zbornico za posredovanje ter so se obrnili tudi do ostalih pristojnih činiteljev, da dosežejo pri upravnem odboru družbe razveljavljenje odloka o redukcijah prejemkov.

Z nožem v trebuh zaradi sovraštva

Ptuj, 23. maja.

Včeraj popoldne so prepeljali v ptujsko bolnico 22-letnega Janeza Novaka, delavca iz Koritnega, občina Majšperk. V nedeljo ga je napadel v bližini hiše posestnika Mesariča neki Alojz Mencinger, kočarski sin v Koritnem, mu zasadil velik nož v trebuh in mu prerezal čreva. Novak pravi, da ga je napadel iz starega sovraštva. Takoj po prevozu v bolnico je bila izvršena operacija, vendar ni upati, da bo ostal pri življenju. — Nadalje so prepeljali v bolnico Stefana Zumra iz Cirkovec, ki ga je njegov prijatelj Jožef Frančes na povratku iz vinotoča kar tako »za šalo« z nožem sunil v levo stegno.

Usoden udarec z motiko

Maribor, 23. maja.

Dopoldne sta se zagovarjali pred malim senatom 21 letna viničarska hči Antonija Grdija iz Komane in 22 letna dekla Amalija Budja iz iste vasi. Prvega decembra lani sta se namreč oboženk nahačali v domači kleti v Komani, za njimi je pa prišel tudi neki Jakob Par, ki je bil nekoliko vinjen. Kmalu je postal podjeten in je nadlegoval Antonijo. Ta je imela slučajno v rokah motiko in je hotela z usedom udariti Para po roki, zamahnila je pa tako nesrečno, da ga je zadel na levi strani glave, naka se je Par zgrudil in kmalu nato zaradi izkrvavitve umrl. Amalija Budja je bila obtožena, ker je orožnikom prikrila vzrok nenadne Parove smrti in jim natvezila, da je v vinjenosti padel po stopnicah in se ubil. Pri razpravi sta obe povedali, kako se je zgodilo in je bila Grdija obojena na dve leti strogega zapore, Budja pa na mesec strogega zapore in dveletno izgubo častnih državljskih pravic.

Podrobnosti o smrtni nesreči pod Ljubnikom

Škofja Loka, 23. maja.

Od nenadne smrti nepozabne Sokolice gđ. Anice Ankeletove ni bilo v škofjeloškem okolišu dogodka, ki bi se bil tako globoko dojmil prebivalstva, kakor tragična smrt g. Boguša Burdycha. Na vsak korak čuješ razgovor o nesrečni Kobili, ki je tirjala življenje mladega idealista. — V prvem nadstropju domače vile so položili Boguša v ponedeljek zarana na mrtvaški oder. Tjakaj so že teku dopoldneva prihajali zvesti prijatelji, znanci, zlasti pa sokolski bratje in sestre kropit. Med cvetjem, ki je z njim vse obsut, je našel Boguš tisti mir, ki mu ga življenje ni moglo dati.

Planince predvsem zanima, kako se je mogla na sicer tako nedolžnem izletniškem pohodu, kakor je Ljubnik, zgoditi tako huda nesreča. Kobila, ki je nekaj planinski prelaz v škofjeloških hribinah, sama po sebi ni nevarna, pač pa zahteva od planince toliko previdnosti, da ne zaide na njen rob, kjer je speljana spodaj nova cesta, vsekana naravnost v živo skalo. Kljub sicer mirnemu nebu, se je zavi večer kar hitro v gost temo. Steza vodi ves čas po lepi poti, edino le par sto korakov pred pričetkom sestopa v dolino je breg strm in naslonjen na skoro navpično pečino ob cesti. Usodna je bila napaka, da je krenil pokojnik na desno, namesto na levo pri zni izmed velikih, kvadrast oblikovanih skal. Samo kakih 10 korakov je napravil na desno in že je bilo po njem. V travi in na zemlji se že dobro razločijo stopnje. Po par korakih je stopil v prazno, zmanjkalo mu je tal pod nogami in preko skale stene je treščil dobrih 10 m globoko na cesto, najbrž tako, da si je zlomil s padca na hrbet najpreje hrbtnico, potem pa je zadel z glavo v tamkaj nasuto, izredno ostro kamenje, ki mu je prizadelo smrtonosno rano na glavi. Med padcem se je skušal ubogi mladenič uloviti in je odtrgal celc

par bornih javorjevih vejic, ki naj bi mu bile rešile življenje... Ako bi bil šel Boguš samo tri metre naprej, tako hude nesreče ne bi bilo, ker se spuša tam strmina precej položnejše proti dolini. Na kraju nesreče je videti kaj malo. Pošastno se dviguje pred teboj izsekana skalnata stena, pod njo pa ležita ob cesti dva okrvavljena kamna, tik markacije SPD. To je vse.

Odbor škofjeloške podružnice SPD se je sestel snoči pod predsedstvom industrijca Franca Dolence ml. k žalni seji. Soglasni sklep je bil, da vzdajo škofjeloški planinci svojemu dobremu prijatelju, članu jamskega odseka, na kraju nesreče lepo spominsko ploščo.

Bukev je ubila fanta

Poljčane, 23. maja.

V znanem Franclovm gozdu v Poljčanah se je v soboto dopoldne zgodila strašna nesreča, ki je zahtevala mlado človeško življenje. Vihar je pozimi v tem gozdu na veliki strmini podrl močno bukev. V soboto sta se zgodaj jutraj odpravila 24letni Ivan Ajdnik in Strmšek v gozd, da izruvajo, a še višico bukev spravit v dolino. Ze sta bila z žaganjem pri koncu, ko se je precej močni in dolgi stor nepričakovano zaradi velike težave prevrnil ter z nasprotnim koncem z vsilo udaril in potlačil nič hudega slutečega Ajdnika pod seboj, da je bil pri priči mrtev. Tudi Strmška je opazilo po nogi, vendar je le še pravočasno ušel smrti...

Nesrečnemu fantu je bukev strla prsni koš, ga oplazila po obrazu in mu zlomila roko in nogo. Na pomoč poklicani delavci iz bližnjih kamnolomov so s težavo odvalili težki stor z mrtvega fanta. Pokojni Ajdnik je jutraj z nekako težko slutnjo odšel na delo. Ko sta se s Strmškom po strmih pobočju bližala usodni buki je dejal: »Kaj, ko bi naju podrla, kdo bi prišel po naju.« Pa menda ja ne, je odgovoril Strmšek.

To je pri nas že drugi primer take smrti. Leta 1929 je v Prihoju na prav enak način ubilo neko ženo; previdnost v takih okoliščinah ni nikoli dovolj velika. Nesrečna družina je s tragično izgubo sina, ki je bil pokopan v ponedeljek ob lepi udeležbi, tembolj prizadeta, ker je to že druga žrtev nesreče v Ajdnikovi družini. Leta 1930 je bil namreč njegov brat Jernej na dozdaj še nepojasnjen način ponoči povožen od vlaka.

Priprave za I. vsedrjavno higijensko razstavo

Beograd, 23. maja.

Kakor že javljeno, priredi Jugoslovsko društvo za čuvanje narodnega zdravja v Beogradu od 19. avgusta do 20. septembra prvo vsedrjavno higijensko razstavo v zgradbi ter na celotnem prostoru tehniške fakultete. Razstaveni odbor, ki je naletel na popolno razumevanje pristojnih činiteljev ter odličnega sodelovanja in pomoči higijenskih zavodov in banovinskih odborov, je zaključil vsa glavna pripravljiva dela, po katerih se že sedaj lahko pričakuje ogromen uspeh te velike higijensko-prosvetne manifestacije. Program in organizacija dela sta izvršena, strokovnjaki za urejevanje posameznih odsekov so določeni, zagotovljena je sodelovanje društev in ustanov, kakor tudi tehniška izpeljava potrebnih konstrukcij.

Vsi trije deli razstave: strokovno-popularni, zabavni kakor tudi trgovinski, bodo zastopani po predvidenem načrtu, kar bo s svojo zanimivo in obilno vsebino gotovo preseglo vse dosedanje prireditve te vrste. Čeprav je razstava domača, se zelo zanima za njo tudi inozemstvo, zaradi česar bodo v znatnem številu zastopane v trgovinski delu tudi inozemske trdke, na katere pa odbor niti ni računal. S tem, da je odbor tako uspešno izvršil vsa predhodna dela, prične že v naslednjih dneh tehnično dovrševanje: urejevanje zemljišča ter dvigavanje paviljonov. Ker je odziv domačih trdk prekoračil za to predvideni prostor v paviljonih, a prijave še vedno prihajajo, se je odbor odločil, da poveča število paviljonov ter da podaljša rok prijave še do 1. junija. Opozarjajo se vsi zainteresirani, da se prijave ne bodo po tem roku več sprejemale zaradi izvrševanja potrebnih del ter končne urejevanja odtrenenega zemljišča. Prijave sprejemajo in dajejo objave higijenski zavodi v središčih banovin, a v Beogradu razstavni odbor: Zeleni venec št. 1 ali Centralni higijenski zavod, soba št. 44.

Zvočni kino Ideal

Gustav Fröhlich, Anny Ahlers, Lien Deyers in Ernst Verebes v muzikalni komediji

„Svobodno srce“

Muzika B. Granichsteden. Ob 4., 7. in 9. zvečer.

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«
Telefon 2730

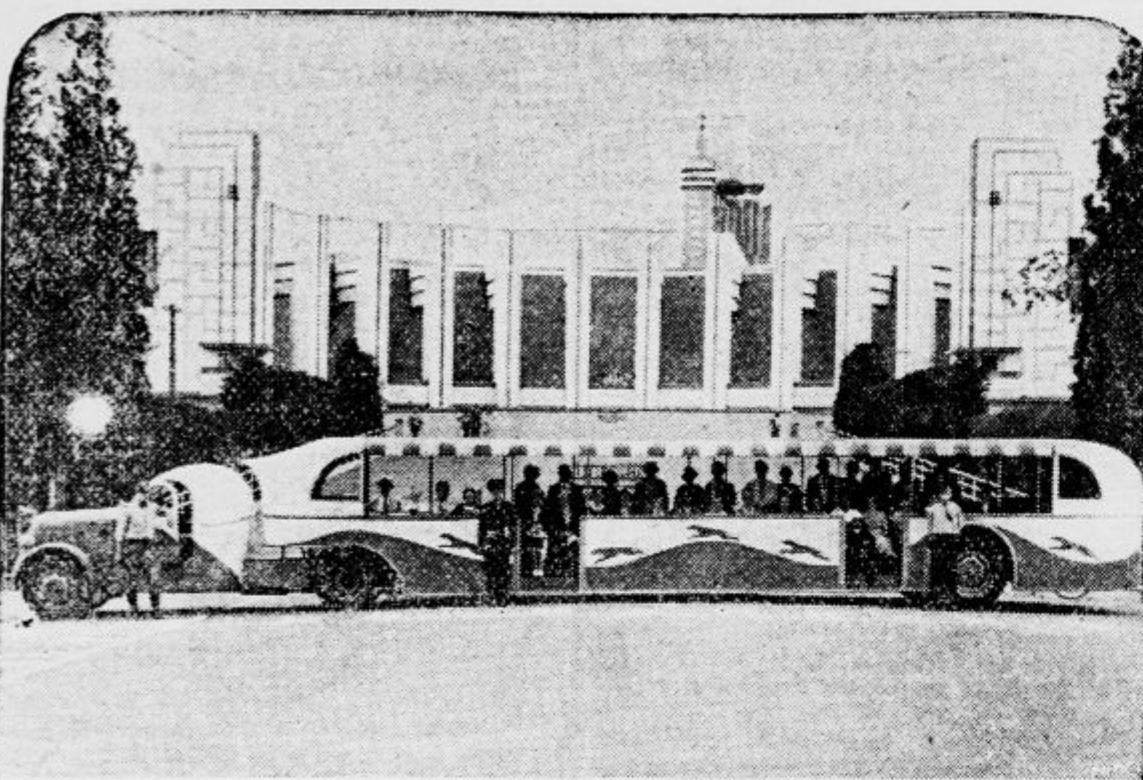
WALLACE BERRY v senzaciji

Nepremagljivi kovboj

Ob 4., 1/8. in 9. zvečer.

Iz življenja in sveta

18 m dolg avtobus v Chicagu

... so prevajali obiskovalce letosnje svetovne razstave po mestu in jim razkazovali chicške zanimivosti

Koliko krvi vsebuje človeško telo?

Številke, ki si jih laik ne predstavlja

Narava potrebuje za vzdrževanje človeškega organizma silovito površino krvi, ker se notranje dihanje vrši s pomočjo tega dragocenega soka, in to tem bolj, čim večja je njegova površina. Ker pa je množina krvi v telesu prilično majhna, si pomaga narava na zanimiv način.

Prevažanje kisika po telesu in odvažanje porabljenih snovi se vrši z rdečimi krvnimi telesi, ki so v bistvu sila majhne, neznamne tenke ploščice. V telesu je kakšnih 25 bilijonov teh ploščic, ki ima

vsaka površino 15 stotisočink kvadratnega milimetra. Navzlic tej neznatni površini posameznega krvnega telesa znaša tedaj skupna površina vseh 25 bilijonov teles kakšnih 4000 kvadratnih metrov ali površino 25 štirinadstropnih hiš — česar si gotovo nihče ne bi predstavljal. S to razmeroma velikansko površino krvi narava z lahkoto zmaguje svoje delo v človeškem organizmu, česar ne bi zmogla nobena, še tako fina mehanika človeških rok.

Posledice pozne večerje

Nelepa navada, da ljudje jedo pozno zvečer, potem, ko so živci in mišice od dnevnega dela močno utrujeni in izčrpani, je poglavitni vzrok, da nastajajo motnje pri prebavi hrane, v spanju namreč deluje želodec zelo počasi. Razumljivo je torej, da sprito izčrpanosti organizma sok, ki pospešujejo prebavo, ne delujejo, kakor bi bilo treba. In ker tudi srce v spanju bije počasneje ter je ta proces v zvezi z vsem organizmom, ni čudno, da se pojavljajo nerednosti v prebavi. Kdor vse to premisli, mu postane jasno, da so hude sanje, nespečnost, mōra in slični pojavi prav utemeljeni. To je tudi vzrok, da pozni jedci vstajajo zjutraj nespociti ali vsaj delno utrujeni.

Ameriški higienik dr. Kellogg pravi, da ne bi smeli ljudje jesti najmanj par ur preden ležijo k počitku. Tedaj šele bi mogli želodec obvladati delo, ki mu ga nalagajo funkcije v organizmu. Samo tedaj bi tudi prebavila lahko izkoristila hrano po načelu dobre ekonomije. Če ravnamo drugače, škodujemo sebi, zdravju in si sami prikrajšujemo življenje.

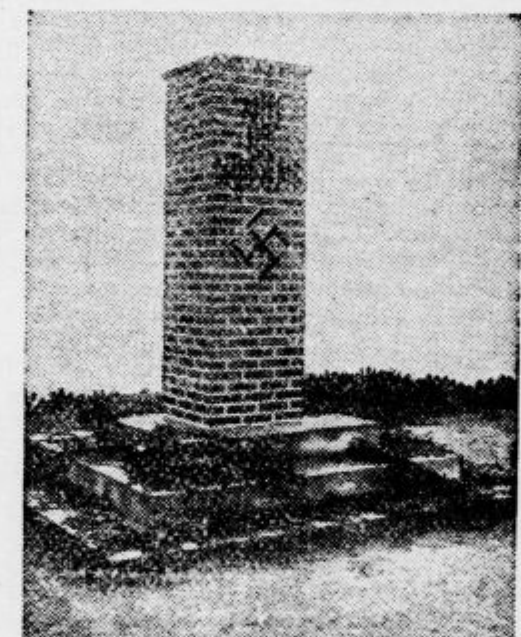
Hči belgijskega prestolonaslednika

princesa Josephina Charlotta s svojo materjo, princoso Astrid, na 59. rojstni dan belgijskega kralja Alberta

Ko se začne krvne cevi poapnjavati deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost žilcev. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spec. trgovinah.

Režim si gradi spomenike

Narodni socialisti v Nemčiji so zdaj postavili prvi spomenik v Krummesse-Kronfeldu pri Lübecku. Bistvo spomenika je seveda kljukasti križ

Zaradi jabolka

Nenavaden zločin je obravnavalo te dni porotno sodišče v Parizu. Na zatožni klopi je bila elegantna stara dama, obtožena umora svoje snobe. Josephina Gerin, tako se piše obtoženka, je lani 2. novembra s revolverjem ustrelila ženo svojega sina zaradi — jabolka.

Iz svetega pisma je znano, da sta bila zaradi jabolka Adam in Eva izgnana iz raja. Tu je bil dogodek nekoliko drugačen. 2. novembra lani je hotela ga. Gerinova deliti jabolko s svojim sinom. Tedaj je prišlo do nesoglasja med njo in snabo. Preper se je stopnjeval od ure do ure in je dosegel ob pol 19. zvečer takšno stopnjo, da je tašba potegnila samokres in ustrelila obsodeno ženo. Baj je sta se ženski pred činom sprli in si očitali vsakovrstne reči.

Zanimivo je bilo zasliševanje Gerinove, ki slabo shli in je izjavila, da je izvršila umor zaradi teh očitkov. Sodnik ji je dejal, da je to vendar nemogoče, ker ni mogla elišati, če ji je snaba kaj rekla. Gerinova se je odrezala, da je snabi prebrala njene besede z ustne. Vendar je priznala, da je že pred tem oklofutala snabo. Porota jo je zaradi umora obsodila na dve leti ječe.

Petdeset let novinar

V Pragi je te dni obhajal 50 letnico svojega novinarskega dela 73 letni Moritz Wien, urednik »Prager Tagblatt«. Jubilant je zdrav in čvrst in je poleg svojega krušnega dela napisal tudi serijo romanov zabavne vsebine.

Podnevi na vodi, ponoči na suhem

Tip najnovejšega gumastega čolna, ki rabi za veslanje po vodi in služi čolnarju ponoči za sladko počivališče na suhem

Tri vdove in štirje milijoni dolarjev

Zagonetna smrt ameriškega zakotnega bankirja

Newyorška kriminalna policija proučuje umor, ki spada zaradi osebnosti žrtve med najzagonetnejše zločine zadnjih let v Manhattanu in okolici.

Pred dnevi je bil umorjen zakotni bankir Edvard A. Ridley. Našli so ga mrtvega v njegovem uradu, ki je bil v kletnih prostorih napol podrti hiše neke samotne ulice. Toda kako so bili iznenadeni detektivi, ko so preiskali blagajno in ugotovili, da zapušta pokojnik štiri milijone dolarjev! Četrtna zapuščina se lahko takoj dvigne, ostale tri četrtnine pa so v takšnih obligacijah, ki se lahko tudi kmalu vnovčijo.

Oblasti so zaradi umora zaslišale okoli 200 prič, večinoma oseb, ki so jemale na posodo pri pokojniku. Čeprav so ti ljudje izpovedali marsikaj zanimivega, je vendar ostala uganka umora slej ko prej nepojasnjena. Zagonetnost Ridleyeve smrti povečuje posebno dejstvo, da se je pokazal Ridley v svoji oporoki velikega človekoljuba. Ker ni kazal za svojega življenja nikoli te poteze v značaju, stoje oblasti

pred čudno uganko. Ridley je stanoval v skromni hiši, ki je bila bolj podobna bajti nego dostojnemu bivališču. Veljal je za skopuha brez primere. Edina svetla stran v njegovem značaju je bila naravnost požarna skrb za ženo, ki je živeela ločeno od njega, in za vdove dveh svojih bivših tajnikov.

Med temi tremi ženskami je izbruhnil po Ridleyevi smrti spor zaradi zapuščine. Ridley je namreč volil znaten del svoje zapuščine tajniku Millerju, ki je z njim delal do smrti. Njegov delež je zelo velik in presega delež, ki naj bi po oporoki pripadel Ridleyevi vdovi in vdovama njegovih dveh prejšnjih tajnikov. Mrs. Ridleyeva pa zahteva delež, kakor se spodobi pravi ženi pokojnika. Tudi vdovi obeh prejšnjih Ridleyevih tajnikov imata svoje zahteve in terjata od oblasti, da se jima poveča delež, češ da nista bila njuna moža samo tajnika, ampak naravnost kompanjona zakotnega bankirja. Spor je torej zelo zapleten in ameriški Salomon si bodo morali precej razbijati glave, da pridejo stvari do pravega dna.

Cesarjeva svakinja — krojačica

V Monakovem je otvorila v hotelu »Pri starih letnih dobah« modno krojačnico za stare grofice Frančiška Wernbergova z Dunaja. Ime lastnice je izmišljeno. Pod njen se skriva žena brata bivšega avstrijskega cesarja Karla Habsburga Zadnjega, Frančiška Hohenlohe-Habsburg.

Avstrijski nadvojvoda Maks je namreč vzel za ženo hčer princa Hohenlohe, nekdanjega cesarjevega namestnika v Trstu. Hohenlohe je postal pozneje ministrski predsednik in dvorni komornik na Dunaju. Zakon z lepo princoso je bil v začetku srečen, po prevratu 1918 pa so nastala med zakonoma nesporazumjenja, poglavito zaradi nedostajanja denarnih sredstev. Nadvojvoda Maks je popolnoma obubožal, princosa Hohenlohe pa mu ni prinesla v zakon skoro nobene dote, tako da nista smela od česa živeti.

Ceprav nista zakonca formalno ločena, živita že dolgo vsak zase. Nadvojvoda Maks je živel nekaj časa med Dunajem in v Monakovem, princosa Frančiška pa se je zdaj stalno naselila v Monakovem. S pomočjo svoje sestre, ki je omožena z nekim veleposelnikom, je odprla salon za dame, ki ga vodi sama. Seveda se je poprej temeljito izučila krojaške obrti, ki jo bo gotovo boljše redila kakor njen nekoč visoko donošni naslov.

Smrt apinista — smučarja

Na Zugspitzu se je pred kratkim primenila nenavadna turistovska nesreča. Refektorij dr. Kohl iz nemškega Brackenhaima je hotel zdržati v Zugspitzu v dolino na smučeh. Ko ni prispel na cilj v napovedanem času, je začelo znanke skrbeti, kaj je z njim. Organizirali so reševalno odpravo, ki je našla 15. maja najprej smučarsko palico. Ilekoli so dalje in našli tudi referendarja. Ležal je pod 2 m debelo snežno odejo. Zdravniška preiskava je dognala, da je zadela smučarja med vožnjo na turi kap.

Znamenita kamela

Na tej kameli je jahal Napoleon Bonaparte za svojega vojnega pohoda v Egiptu. Zdal jo je uvrstili v muzej tik hiše, kjer je bival Napoleon meseca julija 1815, preden se je vkrcal na ladjo »Bellerephon«, ki ga je odpeljala v suženjstvo na Sv. Heleno

Japonski cesar

Hirohito

koraka v svetišče, kjer leži pepel 1179 vojakov s kitajskega bojišča

Korošci in dr. Skubl

Dumajsko omizje Korošcev, ki so privrženi Hitlerjeve ideologije, je te dni izključilo iz svoje srede znanega policijskega podpornatelja dr. Skubla zaradi njegovega »pozdrava« hitlerjevskih ministrov, ki so nedavno obiskali Dumaj. Takrat je namreč dumajska vlada delegirala dr. Skubla z naročilom, naj pove hitlerjevskim odposlancem, da je njihov obisk vse prej nego zaželen, on pa je to po službeni dolžnosti opravil.

ANEKDOTA

»Kakšna je razlika med kapitalom in delom?«
»Tale: če vam posodim 100 Din, imenujemo to kapital; če jih bom hotel nazaj, pa bo treba za to veliko dela.«

Vsak dan ena

»Kako nastane krog?«
»S prvo nogo se zapčimo v tla, z drugo pa krožimo okoli nje.«

Amerika na gospodarski konferenci

Državni tajnik Hull

vodja ameriške delegacije na londonaki mednarodni gospodarski konferenci

Frizerski salon za dame na Japonskem

Na Japonskem deluje mnogo ženskih salonov, ki goje klasično lepoto ženske pričeske

Veljavnost veznih olajšav za predzletne in glavne zletne dni

Z odlokom g. ministra za promet z dne 23. marca t. l. MS Br. 6539 je odobrena za I. pokrajinski zlet SKJ v Ljubljani brezplačna vožnja za telovadbe članstvo, naraščaj in deco, četrtinska vožnja za vse ostale pripadnike sokolstva — v naši državi in iz tujemstva — ter polovična vožnja za vse ostale udeležence zleta, dalje polovična vožnja za dva poljubna izleta za vse udeležence po zletu.

Zletni odbor je že pripravil železniške legitimacije za vse zletne dneve; za sokolski tabor v Vižmarjih, za oba predzletna dneva, za medzletne tekme in glavne zletne dneve. Te legitimacije se bodo razpisovale po naročilu sokolskih edinic. Vse legitimacije so natisnane v treh variantah na belnem papirju.

Legitimacije za telovadbe članstvo — za brezplačno vožnjo — se morajo izpolniti s točnim imenom telovadca(ke) z oznako izhodne železnice (luške) postaje, krajevno sokolsko društvo pa jih mora potrditi z društvenim žigom, na levi spodnji strani. Lastnik železniške legitimacije mora isto podpisati na desni spodnji strani. Ta železniška legitimacija velja za brezplačno vožnjo v III. razredu potniških vlakov iz izhodne postaje do Ljubljane in nazaj. Na hrbtni te legitimacije je opomba, da velja ta legitimacija le v zvezi s člansko sokolsko legitimacijo. Ako telovadec uporabi to legitimacijo za brezovlak ali višji razred mora plačati četrtinsko vožnjo. Vsek pripadnik Sokola (član -nica), naraščajnik (nica) ali deco, ki se hoče poslužiti brezplačne ali četrtinske vožnje, se mora izkazati s člansko legitimacijo, izdano od svojega društva ali čete, kakor je to na železniški legitimaciji predpisano.

Legitimacije za pripadnike Sokola-netelovadce — za četrtinsko vožnjo dajejo pravico za vse vlake in v vseh razredih državnih železnic do Ljubljane in nazaj. Legitimacije za četrtinsko vožnjo morajo biti izpolnjene tako, kakor one za brezplačno vožnjo v zvezi s člansko sokolsko legitimacijo. Lastnik te legitimacije mora kupiti na izhodni postaji polovično vozovnico, ki velja — opremljena z mokrim žigom — tudi za povratek domov. Sokoli inozemci morajo kupiti na obmejni postaji četrtinsko vozno karto do Ljubljane, a pri povratku prav tako četrtinsko do poljubne postaje na državni meji za prehod iz naše države.

Železniške legitimacije za polovično vožnjo morajo biti prav tako izpolnjene z imenom lastnika in njegovim lastnorodnim podpisom. Kupiti mora na svoji izhodni postaji cel vozni listek, ki velja za brezplačen povratek domov. Seboj more vzeti na zlet enega ali dva otroka v starosti od 4 do 10 let, kupi pa cel vozni listek, ki velja tudi za povratek domov.

Vse železniške legitimacije so veljavne

za povratek le takrat, če so potrjene od zletnega odbora. Kje se bodo legitimacije žigovale, bo pravočasno objavljeno. Veljavnost vseh vrst železniških legitimacij oziroma olajšav za zlet je omejena na dneve:

1. legitimacije za sokolski tabor v Vižmarjih (te legitimacije veljajo do Ljubljane ali do postaje St. Vid-Vižmarje) veljajo: za prihod od 22. do 25. maja t. l., za povratek od 25. do 28. maja t. l., torej tri dni pred in tri dni po taboru.

2. legitimacije za prvi predzletni dan — nastop dišav — veljajo: za prihod od 2. do 5. junija t. l., za povratek od 5. do 8. junija t. l.

3. legitimacije za drugi predzletni dan — nastop naraščaj in vojašva — veljajo: za prihod od 15. do 18. junija t. l., za povratek od 18. do 21. junija t. l.

4. legitimacije za medzletne tekme in glavne zletne dneve od 25. do 29. junija t. l. veljajo: za prihod od 21. do 29. junija, za povratek od 25. junija do 10. julija.

Železniške legitimacije za izlete

Železniške legitimacije za dva poljubna izleta po glavnih zletnih dneh bo izdal zletni odbor kasneje. Za sedaj moremo le javiti, da bo utegnil vsak udeleženec sokolskega zleta po zletu napraviti dva poljubna izleta sam ali v skupini na poljubno daljavo, in sicer v času od 29. junija do vključno 31. julija t. l. Za te izlete mora vsak izletnik kupiti cel vozni listek od izhodne postaje do izletnega mesta, ki velja obenem tudi za brezplačen povratek. Točna navodila bodo izdana kasneje.

Ker naraščaj in deco nimata predpisanih sokolskih legitimacij, katere se pa zahtevajo glede voznih olajšav za pokrajinski zlet, bo načelnštvo Saveza SKJ razposlalo obenem z železniškimi legitimacijami posebne tiskovine, ki bodo veljale kot sokolske legitimacije in katere bodo morali posamezniki lastnorodno izpolniti.

Vse dosedanje odredbe glede voznih olajšav za zlet v Ljubljani, ki smo jih doslej objavili, je smatrati kot neveljavne, v kolikor niso v skladu z zgoraj označenimi odredbami.

Sokolske vesti

Sokolska župa Ljubljana poziva vse članstvo župnih edinic, predvsem ljubljanskih in okoliških društev, da se jutri polnoštevilno udeležijo tabora v Vižmarjih in okrogne zleta v št. Vidu nad Ljubljano ob priliki razvija prapora. Članstvo dobi glede voznih olajšav vsa potrebna navodila v dnevnem časopisu in v »Sok. glasniku«. Zbirališča članstva v kroju z društvenimi prapori je ob 12. pred Narodnim domom, odkoder je točno o. 1.30 skupen odhod v povorki z godbo na četu v št. Vid, o. 2.30 v Vižmarje. — Župna uprava.

Sokolsko društvo Ljubljana IV. poziva članstvo, da se udeležijo jutri vižmarskega tabora. Zbirališča članstva v kroju ob 12. pred Narodnim domom.

Majniški izlet sokolskega društva Konjice z obema četama bo na praznik 25. tega meseca na Kurno z odhodom prve skupine točno ob pol 10., druge skupine točno ob pol 13., obakrat izpred telovadnice. Izlet je za vse članstvo in četnike obvezen.

Tudi v Beogradu se je vršila uspešna lahkoatletska prireditve, ki je pokazala dobro formo starih naših zmanecv Španića, Mikovića, predvsem pa Ilijana Zupančiča Nelja.

V metu krogla je Španić s sunkom 13.83 m premagal državnega prvaka Kleut, ki je dosegel daljavo 13.52 m; Zupančič Nelja pa 12.59. V metu 100 m je zmagal Nelja v dobrem času 11.4 pred Mikovičem 11.9. V metu diska je Kleut (38.97) premagal novince Željca (36.62); Nelja je dosegel marko 34.28. Nelja je zmaga tudi v skoku v višino z dobrim rezultatom 1.71 m, sigurno je tudi zmaga v metu 400 m z rezultatom, ki pa ni ravno za njegovo sposobnost zadovoljiv (56).

Zagreb in Beograd sta v nedeljo pokazala nekoliko odličnih rezultatov, Ljubljana naj to pokaže danes popoldne in jutri dopoldne na mitingu Primorja. Državno prvenstvo za moštvo (3. in 4. junija) je pred vratmi, zaradi tega so slovenski atleti dolžni, da naši športni javnosti pokažejo sad svojih priprav na tekmovanje.

Propagandni klubski miting ASK Primorja

Danes ob 16. jutri dopoldne ob 10. Danes in jutri priredi Primorje na svojem igrišču propagandni klubski miting za verificirane in neverificirane atlete, svoje člane in člane Ilirije. Program danes ob 16.: tek 100 m, skok v daljavo, predteki 400 m, met diska, skok v višino, tek 1500 m, met krogla in finale 400 m, jutri ob 10. dopoldne: predteki 200 m, troskok, tek 800 m, met kopja, finale 200 m, omogoča vsem atletom, da preizkusijo svojo formo pred tekmovanjem za državno prvenstvo.

Pričakujemo, da bodo zlasti atleti pokazali za to prireditve večje zanimanje kot minulo nedeljo in da bomo imeli priliko ugotoviti zlasti formo naših najboljših, ki smo jih zadnjič pogrešali na startu. Ostalim atletom pa se nudi prilika, da v borbi z našimi najboljšimi dosežejo svoj maksimum v formi in s tem ugotovijo možnost dosega minimuma v raznih disciplinah na drž. prvenstvu.

Konkurenca bo vsekakor zanimiva, vstopnina propagandno nizka, zaradi česar pričakujemo, da bo občinstvo vsaj z zadovoljivim posetom delno podprlo plemenit prizadevanja naših atletov.

Ljubljanski table-tenis podsavez. Drvi ob 19. redna seja pri Keršiču. Vsi in točno.

Prihodnje ligine tekme

V nedeljo v Ljubljani Primorje : BASK. Tekmovanje za državno prvenstvo se nadaljuje danes na praznik sv. Cirila in Metoda s tekmo Jugoslavija : Hajduk v Beogradu. Na jutrišnji praznik Vnebohoda se bosta v Zagrebu borila za točke Gradjanski in BASK, v nedeljo pa bo nastopilo zopet deset moštev, in sicer v Ljubljani Primorje : BASK, v Novem Sadu Vojvodina : Hajduk, v Zagrebu Gradjanski : Slavija (O), v Beogradu Jugoslavija : Hašk in v Sarajevu Slavija (S) : Concordia.

Za ljubljansko tekmo med Primorjem in BASKom vlada z ozirom na nedeljski uspeh proti Hašku v nedeljo veliko zanimanje. Primorje je prejelo iz mnogih krajev Slovenije, pa tudi iz drugih krajev (Split, Zagreb) pismene čestitke k lepi zmagi nad Haškom. Vse čestitke so zvezane z bodrilnimi besedami, ki jasno kažejo, kako si naše občinstvo iskreno želi, da bi slovenski predstavnik ostal v ligi. Moštvo Primorja pa naj tudi upošteva te želje javnosti. Njegova dolžnost je, da nam tudi v bodoče zaigra kot v nedeljo; v tem primeru mu je naklonjenost in pomoč tudi širšega občinstva zagotovljena.

Službeno iz LNP. Drvi ob 20. seja u. o. v Delavski zbornici.

Odbor za izvedbo juniorskih pokalnih tekem ima važno plenarno sejo danes ob 19. pri Fritzu. Vsi odborniki naj se iste sigurno udeležijo.

ASK Primorje (Lahkoatletska sekcija). Danes ob 16. in jutri dopoldne ob 10. bo klubski propagandni miting, na katerem

Novo delo za propagando Dolenjske

Ljubljana, 23. maja.

V ponedeljek zvečer so polagali funkcijarji društva »Krk« obracun enoletnega delovanja, ki je bilo zelo plodonosno. »Krk« je imela od ustanovitve obnega zbora lani pa do danes 33 prireditve, od teh 19 izrazito propagandnega značaja za našo Dolenjsko. Med temi prireditvami ni všteta velika tujsko-prometna razstava Dolenjske na ljubljanskem velesejmu od 3. do 12. junija. O pripravah za to razstavo je naš list že poročal.

Iz izbrnega tajniškega poročila g. Podbevška smo slišali, da je zbrala »Krk« okoli sebe okrog 500 članov, med njimi 85 ustanovnikov. V nasprotju s prvim »propagandnim« letom bo tekoče leto predvsem »organizacijsko«. Pričela se bo delati kartoteka vseh Dolenjcev, bivajočih v Ljubljani, tako da se bo »Krk«, kar se tiče članstva, do danes leta najmanj potrojila. Blagajnik dr. Perko je poročal, da je imela »Krk« v prvem letu svojega obstoja 39.251.75 Din dohodkov. Skupno premoženjsko stanje izkazuje 5613.12 Din. — V imenu nadzorstvenega odbora je predlagal g. Rodič absolutorij, ki je bil soglasno sprejet. Na predlog ustanovnega člana g. Smerkolja se je izrekla še posebej zahvala tajniku g. Podbevšku.

Precej živahne debate je povzročilo med številno zastopanim članstvom obravnavanje spremenjenih društvenih pravil. Končno so bila tudi ta soglasno sprejeta. »Krk« vpeljuje dve vrsti novega članstva: pokrovitelje, ki plačajo enkrat za vselej 1000 dinarjev in družtenike, ki plačajo enkratno 100 Din in vsako leto še posebej članarino. Ostali člani so ustanovniki (250 dinarjev enkrat za vselej), redni člani (20 dinarjev na leto) in podporni. V krajih, kjer ima društvo nad 20 članov, se lahko osnujejo krajevni odbori za dotični kraj ali za večji okoliš. Ustanovitev krajevnega odbora odobri centralni odbor in mu tudi določi okoliš delovanja. V to svrhu poveri enega društvenega člana dotičnega okraja, da skliče članski sestanek, na katerem si člani izberejo iz svoje srede odbor treh do petih članov. Ta odbor si sam izbere predsednika. Krajevni odbori zastopajo nasproti centralnemu odboru lokalne interese članov. Za poslovanje teh odborov bo izdal centralni odbor poseben pravilnik. Nov je tudi posvetovalni odbor, ki ga tvori centralni odbor, nadzorstvo in vsi predsedniki krajevnih odborov.

Pri volitvah centralnega odbora so bili soglasno izvoljeni za dobro treh let nastopiti: predsednik: dr. Milan Perko, zobozdravnik, I. podpredsednik: Gustav Puc, kleparski mojster, II. podpredsednik inž. Franc Strajnar, uradnik tehničnega oddelka banke uprave, tajnik Anton Podbevšek, novinar, blagajnik Slavko Rodič, bančni uradnik, gospodar Stane Stojan, bančni uradnik; odborniki: Josip Bo, krojaški mojster; dr. Milan Dular, velesejski direktor; prof. Božidar Jakac, akademski slikar; Jakob Jerman, sodni svetnik; Leon Samec, trgovec; Ilka Waschsetova, učiteljica; Franc Vodnik, cand. phil.; člana nadzorstvenega odbora: Janko Bukovec, uradnik Kmetijske družbe; Alojz Paulin, lastnik damske konfekcije. — Občni zbor je še sklenil, da se izreče dosedanjemu predsedniku g. Rostanu, ki je zaradi zrahljanega zdravlja prepustil predsedstvo mlajšim močem, pismena zahvala. G. Rostan je bil prvi predsednik »Krk«, prvi njen ustanovni član in je v posebnem pismu na občni zbor tudi izrekel željo, da postane njen prvi pokrovitelj. Želja je, da bi našel mnogo posnemovalcev, kar je občni zbor pozdravil z velikim odobravanjem.

Ženska sekcija Jadranske straže v Ljubljani

Kako lepo napreduje JS v Ljubljani dokazuje dejstvo, da se vedno in vedno množijo prijave novih rednih članov, kakor tudi pomagavcev, tako da šteje ljubljanska JS sedaj že preko 2000 članov in o. 25.000 podmielka. Posebno pa je pripomogla k uspehu rednih članov zamisel, da se izvede organizacija JS po stanovih. Ustanovljena je bila že pomorska sekcija, ki šteje že precejšnje število članov in ki zna že svoj veslaški odsek, ki bo v kratkem času prišel svoje vaje po Ljubljani. Dalje obstoja železniška sekcija, ki šteje nad 1000 članov. Poseben odmev pa je imela JS pri damah, ki so se v velikem številu zbrale dne 18. t. m. v danski sobi kavarnice Emona, ko so ustanovile svojo sekcijo. Ustanovitveno sejo je otvoril predsednik krajevnega odbora g. Pogačnik, ki je v lepih besedah razložil pomen in potrebo ženske

sekcije JS. Zaprošil je dame, da nudijo JS svojo pomoč, da se njene ideje razširijo v široke mase ljudstva, posebno pa med mladino. Nato je bil predstavljen poslovnik ženske sekcije, nakar se je prešlo k volitvam. Izbran je bil sledeči odbor: načelnica ga. Marija dr. Pirkmajerjeva, podnačelnica ga. Fernanda dr. Majaronova, I. tajnica ga. Nada Kmetova, namestnica gđ. Helena Franketova, I. blagajničarka ga. Mira dr. Zirovnikova, namestnica ga. gen. Popovič Dosa, gospodarica ga. Desanka Knezova, namestnice ga. Tinka dr. Zbašnikova, ga. Stojenovič Radmila, ga. Minka Gašperlinova, prosvetarka: ga. Minka Krofca, knjižničarka ga. Mira Znidaršičeva, odbornice gga. gen. Cukavac, Kostler Josipina, Anđi dr. Kramerjeva, Alba dr. Mohoričeva, Olga dr. Puocova. Novo ustanovljeni ženski sekciji želimo veliko uspeha in smo prepričani, da bodo vse nacionalne ljubljanske dame podpirale njeno delo.

SK Hermes. Seja centralnega odbora drvi ob 20. pi Belicu. Poleg odbornikov se vabi tudi g. Erlih E. in g. Lozar E. SK Panonija, Zg. Šiška. Redni trening prične danes ob 17.30 dalje ter bo vsako sredo in petek na igrišču, za vse igralce strogo obvezen.

Celjski nogomet na praznik. V četrtak 25. t. m. ob 16.30 bo na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« prijateljska tekma med Olimpom in Jugoslavijo, ob 15. pa predtekma med rezervama Atletikov in Olimpa.

Cross country SK Jugoslavije v Celju na 10 km, ki je bil določen za 25. t. m., je preložen na 18. junija. Razpis se popravlja v toliko, da je pokal za prvo kakor tudi za celjsko moštvo srebrni, kolajna za prvega in drugega pa srebrna ter pozlačena. Tekma bo zanimiva, ker so udeležbo za junij obljubila prva moštva v Sloveniji.

sekcije JS. Zaprošil je dame, da nudijo JS svojo pomoč, da se njene ideje razširijo v široke mase ljudstva, posebno pa med mladino. Nato je bil predstavljen poslovnik ženske sekcije, nakar se je prešlo k volitvam. Izbran je bil sledeči odbor: načelnica ga. Marija dr. Pirkmajerjeva, podnačelnica ga. Fernanda dr. Majaronova, I. tajnica ga. Nada Kmetova, namestnica gđ. Helena Franketova, I. blagajničarka ga. Mira dr. Zirovnikova, namestnica ga. gen. Popovič Dosa, gospodarica ga. Desanka Knezova, namestnice ga. Tinka dr. Zbašnikova, ga. Stojenovič Radmila, ga. Minka Gašperlinova, prosvetarka: ga. Minka Krofca, knjižničarka ga. Mira Znidaršičeva, odbornice gga. gen. Cukavac, Kostler Josipina, Anđi dr. Kramerjeva, Alba dr. Mohoričeva, Olga dr. Puocova. Novo ustanovljeni ženski sekciji želimo veliko uspeha in smo prepričani, da bodo vse nacionalne ljubljanske dame podpirale njeno delo.

Organizirani skrunilci grobov

Skopje, 23. maja. V zadnjem času so se na pokopališču v Skopju dogajale številne tatvine venecov in tudi dražjih križev z grobov. Policija je sprva menila, da so se navadni tatovi lotili groboskruststva, pozneje pa so razne okoliščine privedle do ugotovitve, da je groboskruststvo dobro organizirano in da so v zločinski zvezi tudi neki pogrebni zavodi. Ti pogrebniški so majeli tatove, da so že v prvi noči pokradli z grobov dragocene vence in križe, katere so pogrebniški potem osvežili in prenamerili ter drago prodajali za druge pogrebe. Z največjo opreznostjo izvedena preiskava je te domneve potrdila v polnem obsegu, ni pa še ugotovljeno, kdo je pravi organizator vseh groboskrustniških tatvin.

Dogodili so se tudi primeri, da so zločinci šli najbrž preko naročil in da se niso polastili samo venecov in križev, marveč so razkopali tudi nekatere sveče grobove ter oropali mličice. Ugotovilo se je celo nekaj primerov, da so iz grobov izginile dragocene krste poleg nakita, ki je bil z mlički položen v grobove. Ko bodo zbrani vsi dokazi, bo sledila senzacionalna aretacija brezvestnih zločincev. Doslej so aretirali sicer že nekaj zločinskih tipov, ki pa se še obotavljajo a popolnim priznanjem o organizaciji gnusnega pobeta.

Radio

Sreča 24. maja. Ljubljana, 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Okroški kotiček. — 18: Angleške plošče. — 18.30: Junaki današnjega časa. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Naša bodoča občina (dr. Pirkmajer). — 20.30: Prenos koncerta Trboveljskih elavkov v ljubljanskem Uniuonu. — 22: Čas, poročila, salonski kvintet.

Četrtek 25. maja. Ljubljana 8.15: Poročila. — 18.30: Gimnastika. — 9: Versko predavanje. — 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Grška filozofija in Sloveni. — 10.30: Mladinski pokret Narodne odbrane. — 11: Samospevi g. Gostiča in M. Rusa. — 12: Čas, plošče. — 15.30: Magistrov šramel kvartet. — 16.30: Recitacija (V. Bratina). — 17: Radio-orkester. — 20: Pevski koncert »Zavranovega kvarteta«. — 20.45: Pilihov šramel kvartet. — 21.30: Čas, poročila, salonski kvintet.

Beograd, 12.05: Radio orkester. — 16: Narodna glasba. — 19.30: Slovenska glasba. — 20.30: Narodne melodije in peemi. — Lahka godba orkestra. — Zagreb, 12: Nabožna glasba. — 17: Koncert godalnega kvarteta. — 20: Orkestralni koncert. — 22.10: Lahka godba. — 22.40: Plošče. — 19: Piano-harmonika kvartet. — 22.15: Lahka godba. — Brno: 19: Brahmovi »Ogrski plesi«. — 19.25: Orkester balajlak. — 20: Prenos iz Prage. — Varšava 17: Violinski in klavirski koncert. — 20: Koncerti operne glasbe. — 22: Godba za ples. — Dunaj, 11.30: Simfonični koncert. — 12.45: Lahka godba. — 14.50: Brahmovske konorne skladbe. — 17.25: Popoldanski koncert. — 19.05: Ženska v opereti, plesu in peemi. — 21: Haydn: Nelsonova masa. — 22.15: Godba za ples. — Berlin, 20.05: Orkestralni koncert. — 21.20: Nadaljevanje. — Plesna glasba. — Königsberg, 20.20: Operni večer. — Plesna glasba iz Berlina. — Mühlacker, 20: Mešan program. — 21: Operetna glasba. — 22.30: Znameniti virtuozi na ploščah. — 22.45: Nočni koncert iz Kölna. — Budimpešta, 17.30: Odlomki iz oper. — 19.40: Madžarske peemi s ciganksko godbo. — 20.50: Dramski večer. — 22.30: Jazz. — Rim, 17.30: Koncert orkestra. — 20.45: Operni večer.

Kako menja nova

bela koža srečo v 3 dneh!

Ko je bila moja koža temna, zaskava in nelepa, z razširjenimi porami in sojedci, nisem imela niti enega oboževalca in nikamor me niso vabili. Z uporabo enostavnega recepta sem dobila v treh dneh novo belo kožo in to je popolnoma spremenilo mojo usodo. Preje nisem imela niti enega snubca, a sedaj imam kar tri ženitne ponudbe.

Vsaka žena zamore polepsati svojo kožo ter jo storiti nežno in belo, ako uporablja vsak dan nove kremo Tokalon, bele barve (ne mastne). Sestoji iz pripravane sveže smetane in olivnega olja s primesmi, ki kožo osvežujejo in jo delajo belo.

Krema Tokalon pronicata neprestano v kožo, ublažuje razdražene kožne žleze, zožuje razširjene pore, odpravi sojedce ter omehča najbolj temno in raskavo kožo in jo stori belo. Krema Tokalon daje koži v treh dneh tako lepoto in svežost, kakršne ne bi mogli na noben drug način doseči. Uporablja naj se vsako jutro.

SVETOVNO ZNANI REČILI ZA OBRAZ

Cendre de rose in rouge mandarine

in nadaljnjih dvanajst prekrasnih nijans

BOURJOIS

PARFUMEUR - PARIS

pomenijo dovršenost v negovanju lepote moderne dame, ki se nikdar ne dajo doseči. Slabe potvorbe bi vam mogle povzročiti huda razočaranja.

Bourjois - Parfumeur

izdelovalec modernih kreacij parfemov: SOIR DE PARIS, PRINTEMPS DE PARIS, MON PARFUM, FIANCEE.

Specijalni entel oblik, azuriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfiniješe delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Struikel.

Vezanje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjali; entlanje, izdelovanje gumbic. Vseid najmoderneje ureditve podjetja — najnižje cene. 79

Ali trpite na tej bolezn

nog?

Prvi znaki so vedno rdeča koža in občutljivost med prsti. Koža med prsti je vlažna, ravnopana ali luskinasta z neugodno srbečico, ali pa je bela, odebelela in neprijetnega vonja. Premotrite noge takoj zvečer. Če najdete le enega od teh znakov, okrenite takoj potrebno. Vodi dodajte Saltrat Rodell. Soli izločujejo kisik ter dajo vodi videl neposnetega mleka. Ko pomočite noge v to mlečno kopel Saltrata, prodre kisik v znojnice in uglo umiri parazite gnojnege lišaja, ki so povzročitelji te nevarne bolezni. Čudovite Saltrat kopeli umirijo in zdravijo utrjene noge in pa noge, ki pečejo. Z uporabo Saltrat kopeli se omeščajo vsa trda mesta in žulji, ki jih lahko takoj odstranite s koreninami vred. Saltrat Rodell se prodaja z jamstvom uspeha v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

